

UAB

T.C. Ulaştırma ve Altyapı
Bakanlığı

**ENGELLİ, ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE
MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARARLANANLARI
ÇALIŞTIRMA ZORUNLULUĞU,
KAMU KURUM VE KURULUŞLARINDA İŞÇİ ALINMASI USUL
VE ESASLARI**

Şerif OLGUN ÖZEN
İç Denetçi, A4, CGAP;CIA
sozen@ailevecalisma.gov.tr

ULAŞTIRMA VE ALT YAPI BAKANLIĞI
AFYONKARAHİSAR
Kasım 2018

SUNUM İÇERİĞİ

- **Engelli, Eski Hükümlü ve Terörle Mücadelede Malul Sayılmayacak Şekilde Yaralananları Çalıştırma Zorunluluğu**
  - ✓ Yasal Düzenlemeler
  - ✓ Tanımlar
  - ✓ 4857 sayılı Deniz İş Kanunu Kapsamında Çalıştırma Yükümlülüğü
  - ✓ 854 sayılı Deniz İş Kanunu Kapsamında Çalıştırma Yükümlülüğü
  - ✓ Denetim ve İdari Para Cezası
- **Kamu Kurum ve Kuruluşlarında İşçi Alınması Usul ve Esasları**
  - ✓ Yasal Düzenlemeler
  - ✓ Kapsamdaki Kamu Kurum ve Kuruluşları
  - ✓ Kapsam Dışındaki Kamu Kurum ve Kuruluşları
  - ✓ Tanımlar
  - ✓ İşçi Olarak Alınacaklarda Aranılan Şartlar
  - ✓ İşe Göndermede Öncelikli Olanlar
  - ✓ Kurumdan İşçi Talebinde Bulunma
  - ✓ İşçi Talebinde Dikkat Edilecek Hususlar
  - ✓ Kurumdan İşçi Talebinde Bulunulmayacak Haller
  - ✓ İşçi Talebinin İlanı ve İş Başvurusu
  - ✓ Taleplerin Kurum Tarafından Karşılama Esasları
  - ✓ Listelerin Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Gönderilmesi
  - ✓ Duyuru
  - ✓ Sınav ve İşe Alım Süreci
  - ✓ Tereddütlerin Giderilmesi.

**ENGELLİ, ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE
MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE
YARALANANLARI ÇALIŞTIRMA ZORUNLULUĞU**

YASAL DÜZENLEMELER

- 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesi,
- 854 sayılı Deniz İş Kanununun 13 üncü maddesi,
- 25.04.2009 tarihli ve 27210 sayılı R.G.'de yayımlanan Yurtdışında İşe Yerleştirme Hizmetleri Hakkında Yönetmelik,
- 19.09.2009 tarihli ve 27354 sayılı R.G.'de yayımlanan **Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Eski Hükümlü veya Terörle Mücadelede Malul Sayılmayacak Şekilde Yaralananların İşçi Olarak Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik.**

ENGELLİ

- Doğuştan ya da sonradan herhangi bir nedenle
- bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini
- çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle
- toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılamada güçlükleri olan ve
- korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişilerden
- tüm vücut fonksiyon kaybının **en az yüzde kırk** olduğu sağlık kurulu raporu ile belgelenenleri (md.3),

ESKİ HÜKÜMLÜ

- Affa uğramış olsa bile Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, millî savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, cinsel saldırı veya çocuğun cinsel istismarı suçlarından mahkûm olmamak şartıyla;
- Kasten işlenen bir suçtan dolayı **bir yıl veya daha fazla** süreyle hapis cezası alan ya da
- Ceza süresine bakılmaksızın zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından hüküm giyenlerden **cezasını tamamlayanlar, cezası ertelenenler, koşullu salıverilenler, denetimli serbestlikten** yararlananlardan eski hükümlü belgesi ile durumlarını belgelendirenleri,

TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANAN

1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve **askerlik hizmetini yaparken** 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinde sayılan **terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralananlardan** sağlık raporu ve terörle mücadelede yaralandığını gösteren **komutanlık yazısı** ile durumlarını **belgelendirenleri, ifade eder.**

854 SAYILI DENİZ İŞ KANUNU KAPSAMINDA ÇALIŞTIRMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Bu kanunun kapsamına giren işveren veya işveren vekilleri, işyerlerinde **İş Kanununun ve bununla ilgili yönetmeliğin bu konuda koyduğu hükümler, esaslar, ölçüler ve şartlara göre engelli ve eski hükümlü gemiadamı çalıştırmak zorundadır (Md. 13).**

ÇALIŞTIRMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ

50 veya daha fazla işçi çalıştıran işverenler ile,

51 veya daha fazla işçi çalıştırılan tarım ve orman işlerinin yapıldığı;

- Özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli,
- Kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ile yüzde iki eski hükümlü veya terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralanan işçiyi,

Meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler. (4857/md.30 – Yönetmelik / md.10).

ÖZEL SEKTÖR İŞVERENLERİ

Aşağıda sayılan kuruluşlar özel sektör işvereni olarak değerlendirilir.

a) Mahalli idarelerin ve bağlı kuruluşlarının 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı **Türk Ticaret Kanunu** hükümlerine göre kurdukları **şirketler ile kooperatifler,**

b) 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun kapsamındaki bankalar, borsalar ve bunların müessese, teşebbüs, işletme ve iştirakleri ile sermayesinin tamamı Hazineye ait olup 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile kurulmuş kuruluşlar, (Türksat)

c) Kamu kurum ve kuruluşlarının vizeye tabi olmadan işçi çalıştırılan eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, anaokulu, spor tesisi, yemekhane ve benzeri sosyal tesisleri,

(Yönetmelik / md.10).

ÇALIŞTIRILACAK İŞÇİ SAYISININ TESPİTİ

Aynı il sınırları içinde **birden fazla işyeri** bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, **toplam işçi sayısına** göre hesaplanır.

(4857/md.30 – Yönetmelik / md.11).

ÇALIŞTIRILACAK İŞÇİ SAYISININ TESPİTİ

Bu kapsamda çalıştırılacak işçi sayısının tespitinde;

- Belirli ve belirsiz süreli iş sözleşmesine göre çalıştırılan işçiler esas alınır.
- **Kısmi süreli** iş sözleşmesine göre çalışanlar, çalışma süreleri dikkate alınarak **tam süreli çalışmaya dönüştürülür** ve işyerindeki tam süreli çalışan işçi sayısına ilave edilir.
- Oranın hesaplanmasında **yarıma kadar kesirler dikkate alınmaz.** Yarım ve daha fazla olan kesirler tama dönüştürülür.
- **İşyerinin işçisi iken engelli hâle gelenlere öncelik tanınır.**

ÇALIŞTIRILACAK İŞÇİ SAYISININ TESPİTİ

- Sözelimi haftalık 45 saat çalışılan bir işyerinde kısmi süreli çalışan 4 işçi haftada 25 saat çalışıyorsa:
25 x 4 = 100 saat,
100 saat / 45 saat = 2.22
- 2 işçi olarak hesaba dahil edilir.

(4857/md.30 – Yönetmelik / md.11)

ÇALIŞTIRILACAK İŞÇİ SAYISININ TESPİTİ

- **Yer altı ve su altı işlerinde engelli işçi çalıştırılmaz ve işyerlerindeki işçi sayısının tespitinde yer altı ve su altı işlerinde çalışanlar hesaba katılmaz.**
- **5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanuna göre kurulan özel güvenlik şirketleri ile kurumların kendi ihtiyacı için kurduğu güvenlik birimlerinde güvenlik elemanı olarak çalışan işçiler engelli, eski hükümlü veya terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralanan işçi sayısının tespitinde dikkate alınmaz.**

(4857/md.30 – Yönetmelik / md.11).

ÇALIŞTIRILACAK İŞÇİ SAYISININ TESPİTİ

- Çalıştırılan engelli, eski hükümlü ve terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralanan işçiler, toplam işçi sayısının hesabında dikkate alınmaz.
- İşyerinde kısmi süreli olarak çalıştırılan engelli ve eski hükümlü veya terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralanan işçi bulunması halinde bunlar da çalışma süreleri dikkate alınarak tam süreli çalışmaya dönüştürülür ve toplam işçi sayısından düşülür.

(4857/md.30 – Yönetmelik / md.11).

ÇALIŞTIRMA ZORUNLULUĞU

Bir işyerinden **malulen ayrılmak zorunda kalıp** da sonradan **maluliyeti ortadan kalkan işçiler;**

- eski işyerlerinde tekrar işe alınmalarını **istedikleri takdirde,**
- eski işleri veya benzeri işlerde
- boş yer varsa derhal, yoksa boşalacak ilk işe
- başka isteklilere tercih edilerek,
- **o andaki şartlarla işe alınmak zorundadır.**

Aranan şartlar bulunduğu halde **işveren iş sözleşmesi yapma yükümlülüğünü yerine getirmezse,** işe alınma isteğinde bulunan eski işçiye altı aylık ücret tutarında **tazminat öder.**

(4857/md.30)

KISMİ SÜRELİ ÇALIŞMA TALEBİ

- Engelli, eski hükümlü veya terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralananların **talebi halinde**, işyerlerinde kısmi süreli çalışma yapan işveren tarafından engelli, eski hükümlü veya terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralananlar **kısmi süreli iş sözleşmesiyle de istihdam edilebilir.**
- Zorunlu çalıştırma yükümlülüğü, kısmi süreli çalıştırma ile karşılanmak istendiğinde, kısmi süreli işçi sayısı **tam süreliliye dönüştürülerek** işçi sayısı buna göre belirlenir.
  - Talep işçiden gelmeli,
  - İşyerinde kısmi süreli çalışma yapılmalı.

MESLEKİ EĞİTİM, DANIŞMANLIK VE REHABİLİTASYON

Türkiye İş kurumu;

- Mesleklerin gerektirdiği nitelik ve şartlar ile engelli ve eski hükümlülerin **özelliklerini göz önünde bulundurarak;**
- Bunların istek ve durumlarına **en uygun iş ve mesleği seçmesi,**
- Seçtiği meslekle ilgili **eğitim imkânlarından yararlanması,**
- İşe yerleştirilmesi ve işe giriş sürecinde mesleki eğitim, danışmanlık ve **rehabilitasyon programları veya**
- İşyerinde **mesleki eğitim programları uygular/uygulatır,**
- **İş danışmanlığı hizmeti verir/verdirir.**

(Yönetmelik / md.12).

ÇALIŞTIRILACAK İŞÇİLERİN TEMİNİ

Kamu ve özel sektör işverenleri, çalıştırmakla yükümlü oldukları engelli ve eski hükümlü veya terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralanan işçileri Türkiye İş Kurumu aracılığıyla sağlar. (Yönetmelik / md.13).

Kamu işyerlerinin engelli ve eski hükümlü veya terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralanan talepleri, kamuda işçi istihdamına ilişkin mevzuat hükümleri çerçevesinde karşılanır. (Yönetmelik / md.15).

ÇALIŞTIRILACAK İŞÇİLERİN TALEP EDİLMESİ

- Kamu ve özel sektör işverenleri, çalıştırmakla yükümlü buldukları işçileri, yükümlülüğün doğmasından itibaren **beş iş günü** içinde niteliklerini de belirterek **Kurumdan talep eder.**
- Taleplerde, işyerinde yapılan işin gerektirdiği ağırlıklı vasıfların üstünde **istihdamı zorlaştırıcı şartlar öne sürülemez.**
- Engelli statüsündeki işçi taleplerinde, işin niteliği gerektirmediği sürece, engellilik oranına **üst sınır getirilemez** ve engel grupları arasında **ayrım yapılamaz.**
- Eski hükümlü statüsündeki işçi taleplerinde, eski hükümlüler arasında **suç tasnifine göre ayrım yapılamaz.**

(Yönetmelik / md.14).

ÇALIŞIRKEN ENGELLİ, ESKİ HÜKÜMLÜ VEYA TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANAN KAPSAMINA GİRENLER

Çalışırken engelli, eski hükümlü veya terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralanan ve iş akdi feshedilmeyenler için **tescil talebinde bulunulması halinde** gerekli belgelerine istinaden **Kurumca** engelli, eski hükümlü veya terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralanan olarak **tescilleri yapılır.**

(Yönetmelik / md.16)

AYRIMCILIK YASAĞI

İŖe alınmada; iŖ seğiminden, baŖvuru formları, seğim sũreci, teknik değerlendirme, önerilen alıŖma sũreleri ve Ŗartlarına kadar olan aŖamaların hiğbirinde engelliler, eski hũkũmlũler veya terörle mũcadelede malul sayılmayacak Ŗekilde yaralananlar aleyhine **ayrımıcı uygulamalarda bulunulamaz.**

alıŖan engellilerin ve eski hũkũmlũlerin veya terörle mũcadelede malul sayılmayacak Ŗekilde yaralananların **aleyhine sonu doğuracak Ŗekilde, diğer kiŖilerden farklı muamelede bulunulamaz.**

Ayrımcılık veya farklı muamele gösteren kamu kurum ve kuruluŖları ile iŖverenler iin 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Tũrk Ceza Kanununun 122 nci maddesi hũkũmleri uygulanır.

İŞYERİ VE ÇALIŞMA KOŞULLARININ ENGELLİLERE GÖRE HAZIRLANMASI

İşverenler,

- İşyerlerini engellilerin çalışmalarını kolaylaştıracak
- İşin engelli çalışana **uygunluğunu sağlayacak şekilde hazırlamak,**
- **Sağlıkları için gerekli tedbirleri almak,**
- **Mesleklerinde veya mesleklerine yakın işlerde çalıştırmak,**
- İşleriyle ilgili bilgi ve yeteneklerini geliştirmek,
- Çalışmaları için gerekli araç ve gereçleri sağlamak zorundadırlar.

Uygun koşulların varlığı halinde **çalışma sürelerinin başlangıç ve bitiş saatleri** iş kanunlarında belirtilen sürelerden az olmamak koşuluyla, **engellinin durumuna göre belirlenebilir.**

ENGELLİLERİN ÇALIŞTIRILAMAYACAKLARI İŞLER

- Yer altı ve su altı işlerinde engelli işçi çalıştırılmaz.
- Engelliler, sağlık kurulu raporunda çalıştırılmayacakları belirtilen işlerde çalıştırılmaz.

(Yönetmelik / md.19).

ESKİ HÜKÜMLÜLERİN ÇALIŞTIRILMAYACAKLARI İŞYERLERİ

- Eski hükümlü çalıştırılmasında, kanunlardaki kamu güvenliği ile ilgili hizmetlere ilişkin özel hükümler saklıdır.
- Eski hükümlülerin, **herhangi bir sınırlama olmaksızın** kamuya ait işyerlerinde çalıştırılmaları esastır.
- Ancak, **kamu güvenliği ile ilgili hizmet üreten işyerlerinde eski hükümlü çalıştırılmaz.**
- Bu kapsamdaki işyerleri ilgisine göre, Adalet, Milli Savunma, İçişleri ve Milli Eğitim Bakanlıklarının görüşleri alınarak Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından tespit edilir.
- Eski hükümlü çalıştırılmayacağı tespit edilen işyerlerindeki bu çalıştırma yükümlülüğü, terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralananlar arasından karşılanır.

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

- Kamu kurum ve kuruluşlarında işçi olarak istihdam edileceklerde;
  - a) Türk vatandaşı olmak,
  - b) 18 yaşını tamamlamış olmak,
  - c) Kamu kurum ve kuruluşlarının özel kanunlarında yer alan özel şartları taşımak,
  - ç) Eski hükümlü veya terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralanan olmak,
  - d) Ortaöğretim ve üstü eğitim düzeyindeki işçi talepleri için KPSS sınavına girmiş olmak şartları aranır.

(7) Öncelik hakkına sahip olanlarda KPSS'ye veya EKPSS'ye girme zorunluluğu aranmaz

KAMU KURUM VE KURULUŞLARINA ESKİ HÜKÜMLÜ VEYA TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASINDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK md.5

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

Kurumdan işçi talebinde bulunma;

Kamu kurum ve kuruluşları işçi ihtiyaçlarını,

- iş kolu, meslek pozisyonu, öğrenim, iş tecrübesi, ücret, sosyal yardımlar gibi ayrıntılarla
- yazılı veya elektronik ortamda
- Kurumdan talep etmek ve
- Kurum tarafından gönderilenler arasından karşılamak zorundadır.

➤ Kurum tarafından yapılan inceleme sonucunda **mevzuata uygun olmadığına karar verilen talepler**, kamu kurum ve kuruluşuna iade edilerek **düzeltildikten sonra ilan edilir.**

➤ İşçi taleplerinin hangi düzeyde karşılanacağı kamu kurum ve kuruluşlarınca belirlenir.

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

Kurumdan işçi talebinde bulunma;

- İşçi talepleri işçi alımını yapacakları yerdeki **Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne/Hizmet Merkezine** yapılır.
- Aynı anda **birden fazla ilde** işçi alımı yapacak olan kamu kurum ve kuruluşları işçi taleplerini **bölge veya merkez teşkilatının bulunduğu yerdeki Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne/Hizmet Merkezine** verirler.
- Kamu kurum ve kuruluşlarının **ilçe düzeyinde** verilen işçi taleplerinin karşılanamaması hâlinde **il düzeyinde** veya **ulusal düzeyde**; il düzeyinde verilen işçi taleplerinin karşılanamaması hâlinde ise ulusal düzeyde karşılanması yoluna gidilir.

KAMU KURUM VE KURULUŞLARINA ESKİ HÜKÜMLÜ VEYA TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASINDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK md.6

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

İşçi talebinde dikkat edilecek hususlar;

İşçi talep eden kamu kurum ve kuruluşu tarafından, işçinin alınacağı mesleğin niteliğine göre **özel şartlar belirlenebilir**. Bu şartlar belirlenirken;

a) Sınava tabi taleplerin; önlisans ve lisans düzeylerinden **yalnızca birinden** yapılması,

b) Eğitim durumlarının, belirli bir **eğitim kurumu ismi ifade edilmeksizin**, sadece mesleğe uygun bölümlerin belirtilmesi,

c) Cinsiyet ayrımına yer verilmemesi,

ç) İşçinin istihdam edileceği meslek ile işçide aranan şartlar ve istenen belgeler arasında **tutarlılık bulunması**,

d) Suç tasnifine göre eski hükümlüler arasında ayırım yapılmaması
hususlarına dikkat edilir.

KAMU KURUM VE KURULUŞLARINA ESKİ HÜKÜMLÜ VEYA TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASINDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK md.7

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

İşçi talebinin ilanı ve iş başvurusu;

- Kamu kurum ve kuruluşlarının işçi talepleri **Kurum internet sayfasında ilan edilir.**
- Söz konusu talepler Kurum tarafından uygun görülen **diğer iletişim araçları** ile de kamuoyuna duyurulabilir.
- Talebin ilanından itibaren, adaylara **beş günlük başvuru süresi** tanınır.
- Kamu kurum ve kuruluşlarının işgücü taleplerine yapılan başvurularda kişilerin **Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sisteminde kayıtlı olan adresleri dikkate alınır.**
- İlçe, il veya bölge düzeyinde yayımlanan işçi taleplerinin başvuru süresi içerisinde ikametini talebin karşılanacağı yere taşıyan adayların başvuruları kabul edilmez.

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

İşçi talebinin ilanı ve iş başvurusu;

- Kamu kurum ve kuruluşlarının talebi hâlinde, kuraya tabi işgücü taleplerine, eğitim düzeyi kısıtlaması yapılmaksızın talep koşullarını taşıyanların tamamı başvurabilir.
- İş başvurularında;
  - adayın T.C. kimlik numarası beyanı,
  - adli sicil kaydına ve askerlikle ilişkisi olmadığına dair beyanı ve
  - kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili mevzuat gereği adaylardan talep ettikleri belgelerin aslı veya aslını görmek kaydıyla
  - Kurumca onaylı suretleri tasdik edilerek işleme alınır.
- Gerekli hallerde, ilgili kamu kurum ve kuruluşu, adayın T.C. kimlik numarasıyla ilgili beyanının teyidi amacıyla, T.C. kimlik numarasının da yer aldığı nüfus cüzdanının aslını göstermesini talep edebilir.
- KAMU KURUM VE KURULUŞLARINA ESKİ HÜKÜMLÜ VEYA TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASINDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK md.8

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

Taleplerin Kurum tarafından karşılanma esasları;

Kamu kurum ve kuruluşlarının; **KPSS puanıyla** belirlenen işçi talepleri:

- önlisans ve lisans eğitim düzeyindeki

Noter huzurunda çekilecek kura ile belirlenen işçi talepleri:

- ortaöğretim ve daha alt eğitim düzeyindeki işçi talepleri
- temizlik hizmetlerinde, güvenlik ve koruma hizmetlerinde,
- bakım onarım hizmetlerinde,
- eğitim şartı aranmaksızın kömür ve maden işletmelerinin yeraltı işlerinde çalıştırılacaklara

Önlisans ve lisans eğitim düzeyindeki işçi taleplerine başvurabilmesi için **KPSS'ye girmiş** olmaları yeterlidir; bunlar için herhangi bir puan barajı aranmaz.

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

KPSS kapsamındaki taleplerle ilgili aday listelerinin belirlenmesi;

- **Önlisans ve lisans eğitim düzeyindeki taleplere**, KPSS puanıyla başvuran talep şartlarına uygun adaylar arasından, **en yüksek KPSS puanından başlanmak üzere** açık iş sayısının **dört katı**,
- **Öncelik hakkına sahip olarak başvuran adaylardan** talep şartlarına uygun olanlar arasından, öncelik hakkı sahipliğine ilişkin belgenin tarihi esas alınarak ve **eski tarihli belgelerden başlanmak suretiyle**, açık iş sayısının **dört katı**
- **ayrı listeler hâlinde** kamu kurum ve kuruluşuna gönderilir.

KAMU KURUM VE KURULUŞLARINA ESKİ HÜKÜMLÜ VEYA TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASINDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK md.10

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

Taleplerin Kurum tarafından karşılanma esasları;

- KPSS'ye girmiş veya öncelikli gönderme hakkına sahip olmak, işe yerleştirmede tek başına bir hak teşkil etmez.
- Kamu kurum ve kuruluşlarına **sürekli işçi olarak girmiş olanların**, deneme süresi sonunda da çalışmaya devam etmeleri hâlinde, **aynı tarihli KPSS puanları ile** bir başka kamu kurum ve kuruluşunun sürekli işçi talebine başvuruları kabul edilmez.
- Kamu kurum ve kuruluşlarının işçi taleplerine, talep edilen açık iş sayısından **daha az aday gönderilmesi hâlinde**, açık işlerin karşılanamayan kısmı, 6 ncı maddenin beşinci fıkrasındaki esaslar doğrultusunda karşılanır.

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

Taleplerin Kurum tarafından karşılanma esasları;

- Ulusal düzeyde yayımlanan **KPSS** kapsamındaki işçi taleplerinin **karşılanamaması hâlinde**, KPSS şartı aranmaksızın ulusal düzeyde yeniden ilana çıkılır.
- Talebe başvuru yapan adaylardan Kuruma kayıt tarihi esas alınarak açık iş sayısının (Değişik ibare:RG-9/11/2018-30590) **dört katına kadar** aday başvuru süresinin sonunda kamu kurum ve kuruluşuna gönderilir.
- Kurum tarafından yapılan çalışmalara rağmen karşılanamayan talepler için, talep sahibi kamu kurum ve kuruluşu ile görüşülerek, **talep şartları değiştirilmek suretiyle** yeniden talepte bulunulması sağlanır.

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

KPSS kapsamındaki taleplerle ilgili aday listelerinin belirlenmesi;

- Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin **5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilenlerden** talep şartlarına uygun adaylardan başvuranların **tamamı** öncelik hakkı sahiplerine ilişkin listelere dahil edilir.
  - 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamına giren madenlerin çıkartılması veya bunun için gerekli olan işletme ve arama faaliyetleri sebebiyle **taşınmaz malları tamamen kamulaştırılanlar.**

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

Kura usulüne tabi taleplerle ilgili aday listelerinin belirlenmesi;

Kamu kurum ve kuruluşlarınca,

- ortaöğretim ve daha alt eğitim düzeyinde istihdam edilecek işçilerle,
- temizlik hizmetlerinde,
- güvenlik ve koruma hizmetlerinde,
- bakım onarım hizmetlerinde,
- eğitim şartı aranmaksızın kömür ve maden işletmelerinin yeraltı işlerinde

çalıştırılacak işçilerle ilgili listeler, **başvuranlar arasından çekilecek kura ile belirlenir.**

- Kura çekimi, talebi veren kamu kurum ve kuruluşu tarafından iş ilanında belirtilen gün, saat ve adreste noter huzurunda yapılır.
- Adaylar, istemeleri hâlinde kura çekimini izleyebilir.

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

Kura usulüne tabi taleplerle ilgili aday listelerinin belirlenmesi;

- Kamu kurum ve kuruluşlarınca, **sınava alınacak asıl adayların listesi**;
  - a) Kurumun gönderdiği ve **başvuruda bulunanların tamamının yer aldığı listeler** esas alınmak suretiyle, **açık iş sayısının dört katı**,
  - b) **Öncelik hakkına sahip olarak** Kurum tarafından gönderilenler arasından, **açık iş sayısının dört katı** olarak kura çekimi sonucu belirlenir.
- Kura ile ayrıca, açık iş sayısının üç katı oranında da **yedek liste oluşturulur**.
- Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilenlerden talep şartlarına uygun adaylardan başvuranların tamamı öncelik hakkı sahiplerine ilişkin listelere dahil edilir.

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

Kura usulüne tabi taleplerle ilgili aday listelerinin belirlenmesi;

- Ancak **temizlik hizmetleri, güvenlik ve koruma hizmetleri ile bakım onarım hizmetleri için yapılacak alımlar hariç olmak üzere**
- kamu kurum ve kuruluşlarının kuraya tabi işgücü taleplerinde, işe alınacak işçiler **sadece noter kurasıyla** da belirlenebilir.
- Bu durumda, öncelikliler de dahil olmak üzere talep şartlarına uygun tüm başvuru sahipleri arasından **açık iş sayısı kadar asıl ve ihtiyaç duyulacak sayıda yedek, doğrudan kurayla** belirlenir.

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

Listelerin kamu kurum ve kuruluşuna gönderilmesi;

Kurum tarafından oluşturulan listeler, son başvuru tarihini izleyen günden itibaren **iki iş günü içinde**, sınav yapmak ve/veya kura çekmek üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşuna gönderilir.

KAMU KURUM VE KURULUŞLARINA ESKİ HÜKÜMLÜ VEYA TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASINDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK md.13

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

Ek liste gönderme;

- Talepte bulunan kamu kurum ve kuruluşları, KPSS kapsamındaki taleplerde Kurum tarafından gönderilen listelerdeki adayların **genel ve özel şartları taşıyıp taşımadığını, sınavdan önce inceler;**
- Başvuru sahiplerine ilişkin **ispatlayıcı belgeleri saklar.**
- Kamu kurum ve kuruluşları, durumu talep şartlarına **uymayan adayları, isimleri ve belgeleriyle birlikte Kuruma iletir.**
- Aynı sayıda ve aynı listeden, sıra gözetilerek **bir defaya mahsus olmak üzere ek liste** gönderilmesi talebinde bulunabilir.

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

- Ek liste gönderme;
- Kamu kurum veya kuruluşlarının yaptığı **sınava**, Kurum tarafından gönderilenlerden, **açık iş sayısının altında katılım olması hâlinde**,
- kamu kurum ve kuruluşlarının **talebi üzerine**,
- başvuru yaptığı hâlde gönderilen listelere giremeyen en yüksek puanlı kişiden başlanmak suretiyle,
- Kurum tarafından kalan açık iş sayısının dört katını tamamlayacak şekilde **yeni bir liste** gönderilir.

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

İkinci liste gönderme yasağı;

Durumu talepte belirtilen şartlara uygun olanlar arasından, Kurum tarafından en az açık iş sayısı kadar aday bildirilmesine rağmen, kamu kurum ve kuruluşlarınca yerleştirme yapılmayarak **iptal edilen talepler için**, aynı şartlarda ve aynı yıl içinde **yeniden Kurumdan işçi talebinde bulunulamaz.**

KAMU KURUM VE KURULUŞLARINA ESKİ HÜKÜMLÜ VEYA TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASINDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK md.14

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

Duyuru;

- Sınav gün, saat ve yeri ile sınava katılmaya hak kazanan adaylar, kamu kurum ve kuruluşunun **internet sitesinde duyurulur.**
- Bu duyuru **tebliğ mahiyetinde kabul edilir** ve ilgililerin adresine posta yolu ile ayrıca tebligat yapılmaz.

KAMU KURUM VE KURULUŞLARINA ESKİ HÜKÜMLÜ VEYA TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASINDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK md.15

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

Sınav ve işe alım süreci;

- Kamu kurum ve kuruluşları **işe yerleştirilecek kişileri**, Kurum tarafından gönderilen listelerdeki adaylar arasında yapacağı **sınav ile belirler**.
- **yazılı veya sözlü** yöntemlerinden biri veya ikisi kullanılarak,
- Meslekî bilgi ve becerilere ilişkin konulardan yapılır.
- Ancak; temizlik hizmetleri, güvenlik ve koruma hizmetleri, bakım onarım hizmetleri için yapılacak alımlarda **kura sonrası sadece sözlü yöntem** kullanılarak sınav yapılır.

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

Sınav ve işe alım süreci;

- **İşe alım sürecinin;** kamu kurum ve kuruluşlarınca, Kurum tarafından gönderilen listelerin ulaşmasını müteakip **yirmi gün içinde tamamlanması esastır.**
- Sınavların gerçekleştirilmesi ile işe alım sürecinde uygulanacak diğer **usul ve esaslar kamu kurum ve kuruluşlarınca belirlenir.**
- Belirlenen usul ve esaslar; adayların daveti, sınavın yöntemi ve sonuçların değerlendirilmesi, asil ve yedek adayların belirlenmesi, yedeklerden yerleştirme yapılması ile adaylara sonuçlarının duyurulması hususlarını da kapsar.

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

Sınav sonuçlarının ve yerleştirmelerin Kuruma bildirilmesi;

Kamu kurum ve kuruluşları,

- sınavı asıl ve yedek olarak kazananlar ile başarısız olanları ve varsa sınava katılmayanları,
- sınav sonucunun açıklanmasını izleyen **beş gün içinde liste hâlinde Kuruma bildirir.**

Asıl ve yedek listeden **işe yerleştirilenler**, yerleştirmeyi takip eden **beş gün içinde** Kuruma yazılı olarak bildirilir.

ESKİ HÜKÜMLÜ VE TERÖRLE MÜCADELEDE MALUL SAYILMAYACAK ŞEKİLDE YARALANANLARIN İŞÇİ OLARAK ALINMASI

Eski hükümlü çalıştırma yükümlülüğü kapsamında işe alınma;

- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 23 üncü maddesi kapsamında aranan diğer tüm şartları taşımakla birlikte
- Yalnızca 657 sayılı Kanununun **48 inci maddesinin** (A) bendinin (5) numaralı alt bendinde belirtilen şartı taşımaması nedeniyle sürekli işçi kadrosuna/geçici işçi pozisyonuna geçiremeyen alt işveren işçilerinden;
- Bu Yönetmelik kapsamında eski hükümlü olduğunu **belgelendirenler,**
- sürekli işçi kadrosuna/geçici işçi pozisyonuna **geçiş yapamadığı ilgili kamu kurum ve kuruluşunca**
- Kurumdan talepte bulunmaksızın
- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin **geçici 23 üncü maddesi hükümlerine tabi olmak kaydıyla**
- eski hükümlü çalıştırma yükümlülüğü kapsamında işe alınabilir.

DENETİM VE İDARI PARA CEZASI

- Denetim, **4857 sayılı İş Kanununun öngördüğü çalışma hayatının denetimi ve teftişi esaslarına göre yapılır.**
- Engelli ve eski hükümlü işçi çalıştırılmasına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmediği tespit edilen işveren hakkında 4857 sayılı İş Kanununun **101 inci maddesinde belirtilen idari para cezası**, aynı Kanunun 108 inci maddesi gereğince, işyerinin bulunduğu yerdeki **Kurum İl Müdürü tarafından doğrudan verilir.**
- Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden **iş ve işgücü konularında** bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde **bilgi verilmesi zorunludur.**

DENETİM VE İDARİ PARA CEZASI

4857 sayılı İş Kanununun 102 nci maddesine göre Kanunun 30 uncu maddesindeki hükümlere aykırı olarak engelli ve eski hükümlü çalıştırmayan işveren veya işveren vekiline

- çalıştırmadığı her engelli ve eski hükümlü ve
- çalıştırmadığı her ay için

idari para cezası verilir.

Kamu kuruluşları da bu para cezasından hiçbir şekilde muaf tutulamaz.

2016 yılı için 2.211,00.-TL,

2017 yılı için 2.295,00.-TL

2018 yılı için 2.627,00.-TL idari para cezası verilir.

DENETİM VE İDARİ PARA CEZASI

854 sayılı Deniz İş Kanununun 50 inci maddesine göre; ilgili kanun ve yönetmelik hükümlerine uymayan işveren veya işveren vekiline

- çalıştırmadığı her engelli veya eski hükümlü ve
- çalıştırmadığı her ay için

- 2016 yılı için 3.536.00.-TL,
- 2017 yılı için 3.671.00.-TL
- 2018 yılı için 4.202.00.-TL idari para cezası verilir.

TAHSİL EDİLEN İDARİ PARA CEZALARININ KULLANILMASI

101 inci madde uyarınca tahsil edilecek cezalar;

- Engellilerin ve eski hükümlülerin kendi işini kurmaları,
- engellinin iş bulmasını sağlayacak destek teknolojileri,
- engellinin işe yerleştirilmesi,
- işe ve işyerine uyumunun sağlanması ve bu gibi **projelerde** kullanılır.

Tahsil edilen **cezaların kullanımına ilişkin hususlar**, Türkiye İş Kurumunun koordinatörlüğünde, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü ile İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü, en çok işçi ve işvereni temsil eden üst kuruluşların ve en çok engelliği temsil eden üst kuruluşun birer temsilcisinden oluşan **komisyon tarafından karara bağlanır.**

KAMU KURUM VE KURULUŞLARINDA İŐŐİ ALINMASI USUL VE ESASLARI

YASAL DÜZENLEMELER

- Kamu kurum ve kuruluşlarına, iş kanunları hükümlerine göre çalıştırılmak üzere, sürekli veya geçici işçi alınmasına ilişkin usul ve esaslar 09.08.2009 tarihli ve 27314 sayılı R.G.'de yayımlanan
- **Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik** ile düzenlenmiştir.

KAPSAMDAKİ KAMU KURUM VE KURULUŞLARI

a) 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II), (III) sayılı cetvelde yer alan kamu idareleri ve kurumlar ile (IV) sayılı cetvelde yer alan sosyal güvenlik kurumları ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kanunlarla kurulan fonlar ve kefalet sandıkları, özel kanunlarla kurulan kuruluş ve teşekküller ile hizmetlerini genel bütçenin transfer tertiplerinden yardım alarak yürüten kamu kurum ve kuruluşlarına,

b) İştirakler hariç olmak üzere, kamu iktisadî teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile müesseseleri ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunan kuruluşlardan sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait olanlara,

c) İl özel idareleri, belediyeler, bunların kurdukları veya üye oldukları mahallî idare birlikleri ile bağlı kuruluşları, müessese ve işletmelerine,

d) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarına,

sürekli veya geçici işçi alımını kapsar (Md.2).

KAPSAM DIŞINDAKİ KAMU KURUM VE KURULUŞLARI

- a) Kapsamda sayılan (b) bendi hariç olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının, il özel idarelerinin, belediyelerin ve bunların kurdukları veya üye oldukları mahallî idare birlikleri ile bağı kuruluşlarının Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurdukları şirketler ile kooperatifler,
- b) Bankalar, borsalar ve bunların müessese, teşebbüs, işletme ve iştirakleri ile 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile kurulmuş ve sermayesinin tamamı Hazineye ait kuruluşlar,
- c) 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununa göre kurulan sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları,
- ç) Bu Yönetmelik kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarında iş kanunları hükümlerine göre istihdam edilecek daire başkanı, daire başkanı muadili veya daha üst düzey yönetici, tabip, uzman tabip, diő tabibi ve eczacı kadroları,
- d) Kamu kurum ve kuruluşlarında, hukuk müşaviri, müfettiş, kontrolör, denetmen, denetçi, uzman ve aktüer gibi mesleklerde çalışanlar arasından yapılacak işçi alımları,
- e) Kamu kurum ve kuruluşlarının proje bazındaki faaliyetlerinde belirli süreli iş sözleşmesine tabi olarak, özel nitelik ve uzmanlık gerektiren işler,
- f) Üniversite veya bilimsel araştırma kurumu niteliğindeki kuruluşlar ile petrol ve doğalgaz alanında faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde, bu faaliyetlerin devamı süresiyle sınırlı olarak görev alacak teknik ve uzman personel ile bu kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen ve/veya yürütölen proje bazındaki faaliyetlerde bu faaliyetlerin devamı süresiyle sınırlı olarak çalıştırılacaklar,
için uygulanmaz(Md.2).

KAPSAM DIŞINDAKİ KAMU KURUM VE KURULUŞLARI

- **Ancak kapsam dışındaki işçi alım ilanlarının da T¼rkiye İŞ Kurumuna merkez ya da taŐra teŐkilatına bildirilmesi zorunludur.**
- Bu ilanlar Kurumun internet sitesinde ve ilgili kamu kurum ve kuruluşunca uygun gör¼len iletişim araçları ile kamuoyuna duyurulur.
- Kamu kurum ve kuruluşları işçi alımının adil ve Őeffaf bir Şekilde yapılmasını sağlayacak diğer tedbirleri de alır.

TANIMLAR

- **EKPSS:** Engelli Kamu Personel Seçme Sınavını,
- **KPSS:** Kamu Personel Seçme Sınavını
- **Geçici işçi:** Kamu kurum ve kuruluşlarının mevsimlik ve kampanya işleri ile orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde **bir malî yılda altı aydan az olmak üzere vize edilecek geçici iş pozisyonlarında çalıştırılacak işçiyi,**
- **İşçi:** Kamu kurum ve kuruluşlarında bir iş sözleşmesine dayanarak, sürekli ya da geçici çalışan kişiyi,
- **Sürekli işçi:** Kamu kurum ve kuruluşlarında belirsiz süreli iş sözleşmesine göre çalıştırılan işçiyi,
ifade eder(Md.3).

İŞÇİ OLARAK ALINACAKLARDA ARANACAK ŞARTLAR

a) Türk vatandaşı olmak,

b) 18 yaşını tamamlamış olmak,

c) Affa uğramış olsa bile Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, millî savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından **mahkûm olmamak**,

ç) Kamu kurum ve kuruluşlarının özel kanunlarında yer alan **özel şartları taşımak**,

şartları aranır.

İŞE GÖNDERMEDE ÖNCELİKLİ OLANLAR

a) Terörle mücadele sırasında malul sayılmayacak şekilde yaralananlar ile terörle mücadelede **üstün başarılarından dolayı** komutanlarınca takdire layık görülen yedek subay, erbaş ve erler.

b) Tabii afetlerden zarar gören **afetzedeler**.

c) 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamına giren madenlerin çıkartılması veya bunun için gerekli olan işletme ve arama faaliyetleri sebebiyle **taşınmaz malları tamamen kamulaştırılanlar**.

ç) Kamu kurum ve kuruluşlarının **sürekli işçi kadrolarında çalışırken**, disiplin soruşturması veya 4857 sayılı İş Kanununun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendi gereğince hizmet akdinin feshi dışında bir neden ile **iş akdi feshedilenler**,

KURUMDAN İŞÇİ TALEBİNDE BULUNMA

İşçi ihtiyaçlarını,

- ✓ iş kolu,
- ✓ meslek pozisyonu,
- ✓ öğrenim,
- ✓ iş tecrübesi,
- ✓ ücret, sosyal yardımlar gibi

ayrıntılarla yazılı veya elektronik ortamda Kurumdan talep etmek ve **Kurumdan işçi talebinde bulunulmayacak haller** saklı kalmak üzere Kurum tarafından gönderilenler arasından karşılamak zorundadır.

KURUMDAN İŐŐİ TALEBİNDE BULUNMA

Kurum tarafından yapılan inceleme sonucunda mevzuata uygun olmadığına karar verilen talepler, kamu kurum ve kuruluşuna iade edilerek düzeltildikten sonra ilan edilir.

Kariyer meslek işçi talepleri ulusal düzeyde verilir. Diğer işçi taleplerinin hangi düzeyde karşılanacağı kamu kurum ve kuruluşlarınca belirlenir.

Kamu kurum ve kuruluşları, işçi taleplerini işçi alımını yapacakları yerdeki Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne/Hizmet Merkezine verir. Ancak aynı anda birden fazla ilde işçi alımı yapacak kamu kurum ve kuruluşları işçi taleplerini bölge veya merkez teşkilatının bulunduğu yerdeki Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne/Hizmet Merkezine verir (Md.6).

KURUMDAN İŞÇİ TALEBİNDE BULUNMA

- Kamu kurum ve kuruluşlarının **ilçe düzeyinde** verilen işçi taleplerinin karşılanamaması hâlinde il düzeyinde veya ulusal düzeyde;
- **il düzeyinde** verilen geçici işçi taleplerinin karşılanamaması hâlinde ise ulusal düzeyde karşılanması yoluna gidilir.
- Teşkilat yapıları veya faaliyetleri bölge düzeyinde olan kamu kurum ve kuruluşlarının ilçe düzeyinde verilen geçici işçi taleplerinin karşılanamaması hâlinde il veya bölge düzeyinde ya da **ulusal düzeyde**;
- il düzeyinde verilen geçici işçi taleplerinin karşılanamaması hâlinde bölge düzeyinde veya ulusal düzeyde; bölge düzeyinde verilen geçici işçi taleplerinin karşılanamaması hâlinde ise ulusal düzeyde karşılanması yoluna gidilir(Md.6).

İŞÇİ TALEBİNDE DİKKATE EDİLECEK HUSUSLAR

İşçi talep eden kamu kurum ve kuruluşu tarafından, işçinin alınacağı mesleğin niteliğine göre özel şartlar belirlenebilir.

Bu şartlar belirlenirken;

a) Sınava tabi taleplerin; **önlisans ve lisans düzeylerinden yalnızca birinden** yapılması,

b) Eğitim durumlarının, belirli bir **eğitim kurumu ismi ifade edilmeksizin**, sadece mesleğe uygun bölümlerin belirtilmesi,

c) **Müfettiş, kontrolör, denetmen, denetçi, uzman gibi kariyer mesleklerin yardımcıları ve stajyerleri hariç, başvurularda yaş sınırı getirilmemesi (Md.7),**

İŞÇİ TALEBİNDE DİKKATE EDİLECEK HUSUSLAR

ç) 4857 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla **cinsiyet ayrımına yer verilmemesi**, (biyolojik veya işin niteliğine ilişkin sebepler zorunlu kılmadıkça, bir işçiye, iş sözleşmesinin yapılmasında, şartlarının oluşturulmasında, uygulanmasında ve sona ermesinde, cinsiyet veya gebelik nedeniyle doğrudan veya dolaylı farklı işlem yapamaz.)

d) İşçinin istihdam edileceği meslek ile işçide aranan şartlar ve **istenen belgeler arasında tutarlılık bulunması**,

e) Kamu kurum ve kuruluşlarının her türlü işçi taleplerinde, işin niteliği gerektirmediği sürece, **engelli olmama şartının aranmaması**, engel oranına **üst sınır getirilmemesi** ve **engel grupları arasında ayırım yapılmaması**, hususlarına dikkat edilir (Md.7).

KURUMDAN İŞÇİ TALEBİNDE BULUNULMAYACAK HALLER

Aşağıda belirtilenlerin istihdamı için Kurumdan talepte bulunulmaz, ancak bu kapsamdaki işçi alımları Kuruma bildirilir:

- a) **Askerlik veya kanunî bir görev nedeniyle işten ayrılan** işçilerden bu durumlarının sona ermesinden itibaren iki ay içinde işe girmek için başvuranlar.
- b) Kamu kurum ve kuruluşları adına mecburî hizmetle yükümlü olanlar.
- c) 4857 sayılı İş Kanununun 29 uncu maddesine göre, **toplu işçi çıkarmanın kesinleşmesinden itibaren altı ay içinde aynı nitelikteki iş için yeniden işe alınacaklar.**
- ç) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinde sayılanlar.
- d) 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun ek 1 inci maddesine istinaden işe alınanlar.
- e) 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 23 üncü maddesine göre **sendikaların yönetim kademesinde görev alıp, bu görevi sona erenlerden tekrar işe başlayanlar.**
- f) Kurum kanalıyla işe alınmış olmaları kaydıyla, hizmet akitleri askıya alınmış olan ve aynı kapsam ve statüde işe başlatılacak geçici işlerde çalışanlar.
- g) Kanun ile kamuda işçi kadrolarına geçirilenler.
- ğ) **Yargı kararları sonucunda kamu işçisi olduğuna karar verilenlerden kurumlarınca istihdam edilmeleri uygun görülenler.**

Birinci fıkranın (ç) ve (d) bentleri dışındaki işçi alımlarının aynı kamu kurum ve kuruluşuna yapılması zorunludur (Md.8).

İŞÇİ TALEBİNİN İLANI VE İŞ BAŞVURUSU

- Kamu kurum ve kuruluşlarının işçi talepleri **Kurum internet sayfasında ilan edilir**. Söz konusu talepler Kurum tarafından uygun görülen diğer iletişim araçları ile de kamuoyuna duyurulabilir.
- Talebin ilanından itibaren, adaylara **beş günlük başvuru süresi tanınır**.
- Kamu kurum ve kuruluşlarının işgücü taleplerine yapılan başvurularda kişilerin **Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sisteminde kayıtlı olan adresleri dikkate alınır**.
- İlçe, il veya bölge düzeyinde yayımlanan işçi taleplerinin başvuru süresi içerisinde ikametini talebin karşılanacağı yere taşıyan adayların başvuruları kabul edilmez.
- Kamu kurum ve kuruluşlarının talebi hâlinde, **kuraya tabi işgücü taleplerine, eğitim düzeyi kısıtlaması yapılmaksızın** talep koşullarını taşıyanların tamamı başvurabilir.

İŞÇİ TALEBİNİN İLANI VE İŞ BAŞVURUSU

- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından, başvuru esnasında **engellilerin** sınavda **refakatçiye ihtiyaç duyup duymadıkları** sorularak kayda alınır.
- İş başvurularında Türkiye Cumhuriyeti **kimlik numarası beyanı dışında** adaylardan kimlik bilgilerine ilişkin olarak **ayrıca bilgi veya belge istenmez.**
- Ancak, kamu kurum ve kuruluşu tarafından adayın Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası beyanının teyidi amacıyla adaydan nüfus cüzdanının aslını göstermesi talep edilebilir.
- İş başvurularında adlî sicil ve askerlik hususlarına ilişkin olarak adayların beyanları esas alınır. Kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili mevzuat gereği adaylardan talep ettikleri belgelerin suretleri, asıllarının adaylarca ibraz edilmesi kaydıyla tasdik edilerek işleme alınır (Md.9).

TALEPLERİN KURUM TARAFINDAN KARŞILANMA ESASLARI

- Kamu kurum ve kuruluşlarının önlisans ve lisans düzeyindeki işçi talepleri KPSS puanıyla,
- aynı eğitim düzeyindeki münhasıran engelli işçi talepleri EKPSS puanıyla;
- ortaöğretim ve daha alt eğitim düzeyindeki işçi talepleri ile temizlik hizmetlerinde, güvenlik ve koruma hizmetlerinde, bakım ve onarım hizmetlerinde,
- eğitim şartı aranmaksızın kömür ve maden işletmelerinin yeraltı işlerinde çalıştırılacaklara ilişkin taleplere gönderilecek adaylar ise noter huzurunda kura ile belirlenir (Md.10).

TALEPLERİN KURUM TARAFINDAN KARŞILANMA ESASLARI

- KPSS'de başarılı olmak veya EKPSS'ye girmiş bulunmak ya da öncelikli gönderme hakkına sahip olmak, işe yerleştirmede tek başına bir hak teşkil etmez.

Önlisans ve lisans eğitim düzeyindeki işçi taleplerine yapılacak başvurularda;

a) **Müfettiş, kontrolör, denetmen, denetçi ve uzman** gibi kariyer mesleklerin yardımcı ve stajyer taleplerinde talebi veren kamu kurum ve kuruluşunca belirlenecek **KPSS puan türü,**

b) (a) bendi kapsamındaki talepler hariç olmak üzere, işçi taleplerinde Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik hükümlerine göre **(B) grubu kadrolar için yapılan KPSS sonuçları,** münhasıran engelli işçi taleplerinde ise **EKPSS sonuçları,** kullanılır (Md.10).

TALEPLERİN KURUM TARAFINDAN KARŞILANMA ESASLARI

Önlisans ve lisans eğitim düzeyindeki işçi taleplerine, ilgili KPSS puan türünden altmış ve üzeri puan almış olanlar başvurabilir.

Aynı eğitim düzeyindeki münhasıran engelli işçi taleplerinde bir puan barajı aranmaz, bu kişilerin KPSS'ye girmiş olmaları yeterlidir.

Kamu kurum ve kuruluşlarına sürekli işçi olarak girmiş olanların, deneme süresi sonunda da çalışmaya devam etmeleri hâlinde, istihdam edilmek için kullandığı KPSS ya da EKPSS puanlarından herhangi biri ile bir başka kamu kurum ve kuruluşunun sürekli işçi talebine başvuruları kabul edilmez.

Kamu kurum ve kuruluşlarının işçi taleplerine, talep edilen açık iş sayısından daha az aday gönderilmesi hâlinde, açık işlerin karşılanamayan kısmı, 6 ncı maddenin beşinci fıkrasındaki esaslar doğrultusunda karşılanır. **(İl düzeyinde veya ulusal düzeyde ilan verilmesi)**

Ulusal düzeyde yayımlanan KPSS ve EKPSS kapsamındaki işçi taleplerinin karşılanamaması hâlinde, KPSS veya EKPSS şartı aranmaksızın ulusal düzeyde yeniden ilana çıkılır. Talebe başvuru yapan adaylardan Kuruma kayıt tarihi esas alınarak açık iş sayısının dört katına kadar aday başvuru süresinin sonunda kamu kurum ve kuruluşuna gönderilir.

Kurum tarafından yapılan çalışmalara rağmen karşılanamayan talepler için, talep sahibi kamu kurum ve kuruluşu ile görüşülerek, talep şartları değiştirilmek suretiyle yeniden talepte bulunulması sağlanır.

(Md.10).

KPSS VE EKPSS KAPSAMINDAKİ TALEPLERLE İLGİLİ ADAY LİSTELERİNİN BELİRLENMESİ

a) Önlisans ve lisans eğitim düzeyindeki taleplere, KPSS puanıyla başvuran talep şartlarına uygun adaylar arasından, **en yüksek KPSS puanından** veya aynı eğitim düzeyindeki münhasıran engelli işçi taleplerinde EKPSS puanıyla başvuran talep şartlarına uygun adaylar arasından **en yüksek EKPSS puanından başlanmak üzere** açık iş sayısının dört katı,

b) Öncelik hakkına sahip olarak başvuran adaylardan talep şartlarına uygun olanlar arasından, öncelik hakkı sahipliğine ilişkin belgenin tarihi esas alınarak ve **eski tarihli belgelerden başlanmak suretiyle**, açık iş sayısının dört katı,

KPSS VE EKPSS KAPSAMINDAKİ TALEPLERLE İLGİLİ ADAY LİSTELERİNİN BELİRLENMESİ

c) Sürekli işçi statüsünde istihdam edilecek, müfettiş, kontrolör, denetmen, denetçi ve uzmanların yardımcı ve stajyerlerine yönelik talepler için, en yüksek KPSS puanından başlanmak üzere açık iş sayısının beş katı, ayrı listeler hâlinde kamu kurum ve kuruluşuna gönderilir.

- 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilenlerden talep şartlarına uygun adaylardan başvuranların tamamı öncelik hakkı sahiplerine ilişkin listelere dahil edilir.
- Birinci fıkraya göre oluşturulan listelere, açık iş sayısı oranlarına bakılmaksızın en son adayın KPSS'de veya EKPSS'de almış olduğu puanla aynı puana sahip olan adaylar ile öncelik hakkı sahipliğine ilişkin belge tarihi ile aynı tarihli belgeye sahip olan başvuru sahipleri de eklenir.

KURA USULÜNE TABİ TALEPLERLE İLGİLİ ADAY LİSTELERİNİN BELİRLENMESİ

Kamu kurum ve kuruluşlarınca, ortaöğretim ve daha alt eğitim düzeyinde istihdam edilecek işçilerle, temizlik hizmetlerinde, güvenlik ve koruma hizmetlerinde, bakım ve onarım hizmetlerinde, eğitim şartı aranmaksızın kömür ve maden işletmelerinin yer altı işlerinde çalıştırılacak işlerle ilgili listeler, başvuranlar arasından çekilecek kura ile belirlenir. Kura çekimi, talebi veren kamu kurum ve kuruluşu tarafından iş ilanında belirtilen gün, saat ve adreste noter huzurunda yapılır. Adaylar, istemeleri hâlinde kura çekimini izleyebilir.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca, sınava alınacak asıl adayların listesi;

a) Kurumun gönderdiği ve talep şartlarına uyan başvuru sahiplerinin tamamının yer aldığı listeler esas alınmak suretiyle, açık iş sayısının dört katı,

b) Kurumun gönderdiği ve talep şartlarına uyan öncelik hakkına sahip olarak başvuranların tamamının yer aldığı listeler esas alınmak suretiyle, açık iş sayısının dört katı,

olarak kura çekimi sonucu belirlenir. Kura ile ayrıca, aynı sayıda yedek adayın isimlerini kapsayan bir liste oluşturulur. 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamına giren madenlerin çıkartılması veya bunun için gerekli olan işletme ve arama faaliyetleri sebebiyle taşınmaz malları tamamen kamulaştırılanlardan talep şartlarına uygun adaylardan başvuranların tamamı öncelik hakkı sahiplerine ilişkin listelere dahil edilir.

Ancak **temizlik hizmetleri, güvenlik ve koruma hizmetleri için yapılacak alımlar hariç olmak üzere** kamu kurum ve kuruluşlarının kuraya tabi işgücü taleplerinde, işe alınacak işçiler sadece noter kurasıyla da belirlenebilir. Bu durumda, önceliklilerde dahil olmak üzere talep şartlarına uygun tüm başvuru sahipleri arasından açık iş sayısı kadar asıl ve ihtiyaç duyulacak sayıda yedek, doğrudan kurayla belirlenir.

Kuraya tabi engelli taleplerine eğitim durumlarına bakılmaksızın zihinsel engelliler de istemeleri hâlinde başvurabilir(Md.12).

LİSTELERİN KAMU KURUM VE KURULUŞUNA GÖNDERİLMESİ

Kurum tarafından oluşturulan listeler, son başvuru tarihini izleyen günden itibaren iki iş günü içinde, sınav yapmak ve/veya kura çekmek üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşuna gönderilir (Md.13).

EK LİSTE GÖNDERME

Talepte bulunan kamu kurum ve kuruluşları, KPSS VE EKPSS kapsamındaki taleplerde Kurum tarafından gönderilen listelerdeki adayların genel ve özel şartları taşıyıp taşımadığını, sınavdan önce inceler; başvuru sahiplerine ilişkin ispatlayıcı belgeleri saklar. Kamu kurum ve kuruluşları, durumu talep şartlarına uymayan adayları, isimleri ve belgeleriyle birlikte Kuruma ileterek, aynı sayıda ve aynı listeden, sıra gözetilerek bir defaya mahsus olmak üzere ek liste gönderilmesi talebinde bulunabilir.

Kamu kurum veya kuruluşlarının yaptığı sınava, Kurum tarafından gönderilenlerden, açık iş sayısının altında katılım olması hâlinde, sınav yapılmadan önce kamu kurum ve kuruluşlarının talebi üzerine, başvuru yaptığı hâlde gönderilen listelere giremeyen en yüksek puanlı kişiden başlanmak suretiyle, Kurum tarafından kalan açık iş sayısının dört katını tamamlayacak şekilde yeni bir liste gönderilir (Md.14).

İKİNCİ LİSTE GÖNDERME YASAĞI

Durumu talepte belirtilen şartlara uygun olanlar arasından, Kurum tarafından en az açık iş sayısı kadar aday bildirilmesine rağmen, kamu kurum ve kuruluşlarınca yerleştirme yapılmayarak iptal edilen talepler için, aynı şartlarda ve aynı yıl içinde Kurumdan yeniden işçi talebinde bulunulamaz (Md.15).

DUYURU

Sınav gün, saat ve yeri ile sınava katılmaya hak kazanan adaylar, kamu kurum ve kuruluşlarınca internet sitesinden duyurulur. Bu duyuru tebliğ mahiyetinde kabul edilir ve ilgililerin adresine posta yolu ile ayrıca tebligat yapılmaz (Md.16).

SINAV VE İŞE ALIM SÜRECİ

Kamu kurum ve kuruluşları işe yerleştirilecek kişileri, Kurum tarafından gönderilen listelerdeki adaylar arasında yapacağı sınav ile belirler. Sınav; yazılı veya sözlü yöntemlerinden biri veya ikisi kullanılarak, meslekî bilgi ve becerilere ilişkin konulardan yapılır. Ancak temizlik hizmetleri, güvenlik ve koruma hizmetleri, bakım ve onarım hizmetleri için yapılacak alımlarda kura sonrası sadece sözlü yöntem kullanılarak sınav yapılır.

İşe alım sürecinin ; kamu kurum ve kuruluşlarınca, Kurum tarafından gönderilen listelerin ulaşmasını müteakip yirmi gün içinde tamamlanması esastır.

Sınavların gerçekleştirilmesi ile işe alım sürecinde uygulanacak diğer usul ve esaslar bu Yönetmelikte düzenlenen genel çerçeveye aykırı olmamak kaydıyla kamu kurum ve kuruluşlarınca belirlenir. Belirlenen usul ve esaslar; adayların daveti, sınavın yöntemi ve sonuçların değerlendirilmesi, asil ve yedek adayların belirlenmesi, yedeklerin yerleştirme yapılması ile adaylara sonuçlarının duyurulması hususlarını da kapsar (Md.17).

SINAV SONUÇLARININ VE YERLEŞTİRMELERİN KURUMA BİLDİRİLMESİ

Kamu kurum ve kuruluşları, sınavı asıl ve yedek olarak kazananlar ile başarısız olanları ve varsa sınava katılmayanları, sınav sonucunun açıklanmasını izleyen beş gün içinde liste hâlinde Kuruma bildirir.

Asıl ve yedek listeden işe yerleştirilenler, yerleştirmeyi takip eden beş gün içinde Kuruma yazılı olarak bildirilir (Md.22).

TEREDDÜTLERİN GİDERİLMESİ

Bu Yönetmeliğin uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Kurum yetkilidir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının yönetmelik ve diğer düzenlemelerinde yer alan bu Yönetmeliğe aykırı hükümler uygulanmaz (Md.23).

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

TEŞEKKÜRLER

